

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Valintaesitys

15.5.2025

Dnro: EURA 2021/406230/09
02 01 01/2025/ESAVO

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

MAKE - Matkailuliikenteen kehittäminen Mikkelin seudulla

Hakijan virallinen nimi

Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy

Hakemusnumero

406230

Saapumispäivämäärä

12.03.2025

Alkamispäivämäärä

01.01.2026

Päättymispäivämäärä

31.12.2027

Viranomaisen

Etelä-Savon maakuntaliitto

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Uudistuva ja osaava Suomi ohjelman 2021-2027
kevään 2025 haku

Hakuilmoituksen tunnus

ESALII-016

Käsittelijä

Anne Liisa Kokkonen

Toimintalinja

3 Saavutettavampi Suomi

Erityistavoite

3.1 Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen

Tukimuoto

Alueellinen kehittämistuki: kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

MAKE – Matkailuliikenteen kehittäminen Mikkelin seudulla -hanke keskittyy alueellisen saavutettavuuden parantamiseen Etelä-Savossa, erityisesti Mikkelin seudulla, edistäen samalla kestäväää ja esteetöntä matkailua. Hankkeen tavoitteena on kehittää alueen matkailuliikennettä, laajentaa Saimaa Hop On Hop Off -reitistöä kattamaan Puulan alue, Hirvensalmi ja Kangasniemi sekä parantaa Saimaan sisävesiyhteyksiä Mikkelistä,

Savonlinnasta ja Lappeenrannasta Puumalaan. Näillä toimenpiteillä pyritään monipuolistamaan alueen matkailutarjontaa ja lisäämään matkailijoiden mahdollisuuksia liikkua joustavasti ilman omaa autoa.

Hanke vastaa tarpeeseen kehittää Puulan alueen matkailua, joka on jäänyt useissa matkailun kehittämishankkeissa Saimaan varjoon, vaikka alueella on huomattavaa potentiaalia järviluonnon ja matkailupalveluiden osalta. Hankkeessa pilotoidaan matkailuliikenteen uusia ratkaisuja hyödyntäen aiemmista saavutettavuushankkeista saatuja oppeja, työkaluja ja kokemuksia. Saimaa Hop On Hop Off -palvelumallia testataan Puulan alueella ja arvioidaan sen laajempaa alueellista käyttöönottoa. Lisäksi hankkeessa selvitetään tekoälyn ja digitalisaation hyödyntämistä matkailuliikenteessä, kuten MaaS (Mobility as a Service / Liikkuminen palveluna) -palveluiden integroimista alueen liikennejärjestelmään. Tavoitteena on kehittää älykkäitä ja joustavia liikennepalveluita, jotka optimoivat matkailijoiden reittejä ja tarjoavat heille kestäviä kulkumuotoja.

Hankkeen toimenpiteet tukevat kestävä matkailua, sillä uusien liikennepalveluiden avulla matkailijoille tarjotaan vaihtoehtoja ja lisätään tietoutta vähäpäästöisestä liikkumisesta. Hankkeessa kehitetään myös matkailuliikenteen hiilijalanjäljen laskentaa ja viestintää, jotta matkailijat voivat tehdä tietoisia valintoja ympäristöystävällisistä matkustusvaihtoehdoista. Lisäksi kehitetään monimuotoista reittisuunnittelua ja matkaketjuja, joissa yhdistetään esimerkiksi bussi-, laiva- ja kävely-yhteyksiä alueen matkailukohteisiin, kuten Repoveden kansallispuistoon ja Astuvansalmen kalliomaalauksille.

Kansainvälistymisen edistämiseksi hankkeessa selvitetään ja kehitetään jatkokuljetuksia charter-lennoilta Etelä-Savon lentokentältä alueen matkailukohteisiin, mikä helpottaa kansainvälisten matkailijoiden pääsyä alueelle. Samalla arvioidaan Saimaa Hop On Hop Off -palvelun kansainvälistymismahdollisuuksia yhteistyössä Mikkelin kehitysyhtiö Miksei Oy:n matkailun kansainvälistymishankkeiden kanssa. Näiden toimenpiteiden tavoitteena on lisätä alueen vetovoimaisuutta ulkomaisten matkailijoiden keskuudessa ja vahvistaa Saimaan matkailubrändiä.

Hankkeen tuloksena syntyy uusia liikennepalveluja, jotka parantavat matkailijoiden, paikallisten ja vapaa-ajanasukkaiden liikkumismahdollisuuksia sekä tukevat alueen matkailuyrityksiä ja pk-sektorin elinvoimaisuutta lisäten uusia asiakasvirtoja. Hankkeessa tuotetaan tietoa matkailuliikenteen kehittämisestä ja pilotoinnista, ja näitä kokemuksia voidaan hyödyntää muilla alueilla saavutettavuuden parantamisessa. Hankkeen myötä Mikkelin seudun ja Etelä-Saimaan alueen matkailuliikenne kehittyy entistä kestävämmäksi, monipuolisemmaksi ja asiakaslähtöisemmäksi, mikä tukee matkailualan kasvua ja alueen elinvoimaisuutta pitkällä aikavälillä.

Hankkeen toimenpiteet

Hankkeen konkreettisia toimenpidekokonaisuuksia ovat:

Työpaketti 1. ALUEELLISEN SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMINEN

Suunnittelemme uusia kestäväällä tavalla toteutettavia liikennepalveluja ja valitsemme niistä sopivimmat testaukseen käytännössä. Liikennepalveluiden suunnittelussa otamme huomioon matkailun vastuullisuus, ympärivuotisuus, monimuotoisuus (kävelyn, pyöräilyn, auton vuokraamisen ja junamatkustuksen yhdistäminen), liikenneturvallisuus ja käyttäjäystävällisyys. Laajennamme Saimaa Hop On Hop Off -reitistöä Puulan alueelle (Hirvensalmi ja Kangasniemi) testaamalla siellä aiemmissa saavutettavuushankkeissa opittuja käytäntöjä. Näillä toimenpiteillä tuemme kestävä ja yhteenliitetäympäälle alueellista saavutettavuutta.

Testauskohteiksi valittaviin reitteihin ja palveluihin vaikuttaa paitsi niiden arvioitu kiinnostavuus asiakkaiden näkökulmasta myös käytettävissä oleva kalusto ja palveluverkosto sekä vähähiilisyys. Edistämme valittujen kohteiden saavutettavuutta niin, että yksittäiset matkailijat, paikalliset ja vapaa-ajanasukkaat voivat vierailla niissä ilman omaa autoa aikataulutettujen ja säännöllisten kuljetuspalvelujen ansiosta (ns. takuulähdöt). Tavoitteenamme on, että kaupallisesti kannattavat reitit jäävät elämään hankkeen jälkeen.

Tämän työpaketin pääasiallinen toteutusaika on matkailun kesäsesongilla. Toteutettavien reittien suunnittelu ja liikenteen kilpailutus tapahtuu hankkeen alkaessa (kesälle 2026) keväällä ja kesän 2027 reitit suunnitellaan syksyllä 2026. Suunnittelun ja kilpailutuksen hoitaa projektipäällikkö. Projektipäällikkö jalkautuu kentälle mahdollisuuksien mukaan kesäkausina.

Uudet liikennepalvelut voisivat olla esimerkiksi seuraavat:

- ”Sinikolmio” -sisävesiristeily Saimaalla.

Kyseinen risteily on toteutettu höyrylaivoilla 1970–1980 luvulla. Testaamme kyseistä reittiä nykypäivänä. Tässä liikennepalvelussa matkustajalaivat lähtevät yhtä aikaa Mikkelistä, Lappeenrannasta ja Savonlinnasta ja kohtaavat Puumalassa. Seuraavana päivänä laivat palaavat takaisin omalle paikkakunnalleen. Matkailijalla on mahdollisuus kokea Saimaa eri puolilta, esimerkiksi siten, että hän risteilisi ensin Mikkelistä Puumalaan ja seuraavana päivänä Puumalasta Savonlinnaan. Päätelaiturista on järjestetty bussikuljetus matkailijan lähtöpisteeseen.

- ”Saimaa Hop On Hop Off goes Puula”

Testaamme bussi- ja laivakuljetusta Puulalla. Lähdetään retkibussilla Mikkelistä ja viedään matkustajat lähtösatamaan. Matkustajalaiva voisi lähteä joko Hirvensalmelta tai Kangasniemeltä ja/tai molemmista vuorotellen. Risteilyllä nautitaan Puulan kirkasvetisestä järviluonnosta ja vierailaan sen rannoilla sijaitsevilla luonto- ja matkailukohteissa. Tarkempi reittisuunnitelma tehdään yhdessä kuntien ja yritysten kanssa ottaen huomioon aiemmissa saavutettavuushankkeissa saadut asiakaspalautteet ja kehittämisideat.

- Kuljetukset luonto- ja retkeilykohteisiin

Testaamme takuulähtöisiä liikennepalveluita alueen suosituimpiin luonto- ja retkeilykohteisiin. Tavoitteena on, että matkailija jättäisi oman auton kotiin. Näin voisimme pienentää matkailijan hiilijalanjälkeä. Testattavia kohteita voisi olla esimerkiksi Repoveden kansallispuisto Mäntyharjulla, Enkelinpesän kierros Juvalla, Hiidenkierros Mikkelin Anttolassa ja Astuvansalmen kalliomaalaukset (jalkaisin) Mikkelin Ristiinassa. Astuvansalmen kalliomaalauksille voisimme testata liikennepalvelua, jossa matkailija kulkisi osan matkasta bussilla, osan laivalla ja osan kävelisi - Monimuotoinen liikennepalvelu.

- Myynti, markkinointi ja asiakaspalvelu

Hankkeen viestinnässä ja markkinoinnissa keskitymme uusiin kestäviin liikennepalveluihin, Saimaa Hop On Hop Off ja Saimaa -brändien vahvistamiseen ja matkailuliikenteen hiilijalanjäljen pienentämiseen. Hankkeesta ja tuloksista tiedotamme säännöllisesti hankkeen markkinointi- ja viestintäsuunnitelman ja rakennerahaston viestintäohjeen mukaisesti (mm. lehdistötiedotteet, verkkosivut, some).

Edistämme valittujen reittien ja hankealueen matkailukohteiden saavutettavuutta kehittämällä digitaalisia markkinointi- ja myyntikanavia. Tavoitteena on, että matkaliput Saimaa Hop On Hop Off -reiteille ovat helposti ja esteettömästi löydettävissä ja ostettavissa online-myyntikanavissa. Kehitämme edelleen Saavu Saimaalle! -hankkeessa kehitettyä myyntikanavaa (Johku: Visit Mikkelin elämyskauppa) entistä toimivammaksi ja monipuolisemmaksi. Retkien matkalippuja myydään verkkokaupan lisäksi myös Mikkelin matkailuneuvonnassa ja suoraan liikennevälineen lähtöpisteestä esim. laivan laiturilla tai bussin pysäkki. Projektipääällikkö vastaa asiakaspalvelun toteutumisesta.

- Hankkeen tuki

Tuemme kausilla 2021–2025 käynnistettyjen Saimaa Hop On Hop Off -reittien jatkamista ja jatkokehittämistä. Tuki voisi olla esimerkiksi myyntiin ja markkinointiin liittyvää neuvontaa, palvelumuotoilua ja pääsyn jaettuun kauppapaikkaan. Tuen avulla varmistamme, että hankkeessa testatut reitit jäisivät elämään kehittämishankkeen jälkeen.

Työpaketti 2: KESTÄVIÄ JA ÄLYKKÄITÄ MATKAILULIIKENNEPALVELUJA TUKEVA KEHITTÄMINEN

Selvitämme tekoälyn ja digitalisaation (MaaS - Mobility as a Service) hyödyntämisen mahdollisuuksia alueen liikennepalveluiden kehittämisessä. Tavoitteena on luoda joustava ja kestävä liikkumispalvelukokonaisuus, joka voi sisältää muun muassa kutsuohjatun liikenteen ja erilaiset liikkumismuodot. Laskemme matkailuliikenteen hiilijalanjälkeä ja viestimme siitä aktiivisesti matkailijoille, jotta he ymmärtäisivät matkailuliikenteen ympäristövaikutukset. Edistämme ympäristöystävällisten liikkumisratkaisujen omaksumista ja vähentää liikenteen ympäristövaikutuksia.

Tämän työpaketin toimenpiteet toteutetaan pääosin matkailun kesäsesongin ulkopuolella. Selvitystyö toteutetaan pääsääntöisesti ostopalveluna hankittavana asiantuntijatyönä, pl. matkailuliikenteen hiilijalanjäljen laskeminen ja Vihreän kullan kulttuuritien äänitarinan hyödyntäminen

- Tekoälyn ja digitalisaation hyödyntäminen

Selvitämme kuinka tekoälyä voidaan liittää matkailuliikenteen kehittämiseen, erityisesti liikenteen ennustamisessa, kausivaihteluiden hallinnassa, kutsuohjatun liikenteen optimoinnissa sekä hiilijalanjäljen ja päästöjen seurannassa. Lisäksi selvitetään voisiko tekoälyä hyödyntää myös räätälöityjen matkaehdotusten

tarjoamiseen, jotka perustuvat matkailijoiden aikaisempiin valintoihin ja mieltymyksiin, suositellen muun muassa hotelleja, aktiviteetteja, ravintoloita ja matkakohteita.

- MaaS-palveluiden hyödyntäminen Mikkelin seudulla

Selvitämme, mitkä MaaS-palvelut toimivat Mikkelin seudulla ja voisiko Saimaa Hop On Hop Off -liikennepalvelut liittää osaksi näitä palveluja, esimerkiksi Mikkelin kaupungin reittiopasta. MaaS tarkoittaa liikkumispalvelua, jossa yhdistetään erilaisia liikennevälineitä ja -palveluja (kuten julkinen liikenne, taksit, pyörävuokraus, kimpapakyytipalvelut) yhdeksi helposti käytettäväksi ja hallittavaksi palveluksi. MaaS-palvelut tarjoavat käyttäjille mahdollisuuden suunnitella ja maksaa matkojaan yhdestä sovelluksesta, joka kattaa kaikki eri kulkumuodot ja palvelut.

- Matkailuliikenteen hiilijalanjäljen laskeminen

Hyödynnämme olemassa olevia hiilijalanjälkilaskureita (esim. Visit Finlandin Hiilikuri) ja otamme sen käyttöön Saimaa Hop On Hop Off -liikennepalvelujen päästölaskennassa. Vertaamme matkailuliikenteen päästöjä julkisen liikenteen ja omalla autolla saman ajettavan matkan välillä. Viestimme matkailijoille aktiivisesti matkailuliikenteen päästöistä ja kestävästä valinnoista.

- Vihreän kulan kulttuuritien äänitarinan hyödyntäminen

Hyödynnämme toteutettavilla retkillä Saavu Saimaalle! -hankkeessa jatkokehitettyjä äänitarinoita (Glopa - digitaalinen opastus) asiakkaiden alueopastuksessa.

Työpaketti 3: KANSAINVÄLISTYMINEN JA KANSAINVÄLISEN SAAVUTETTAVUUDEN PARANTAMINEN

Selvitämme ja kehitämme jatkokuljetusratkaisuja charter-lennoilta Mikkelin seudun matkailukohteisiin. Hankkeessa kartoitetaan nykyiset kuljetusratkaisut ja kehitetään sujuvia ja tehokkaita yhteyksiä, jotka mahdollistavat kansainvälisten matkailijoiden helpon ja vaivattoman pääsyn alueen matkailukohteisiin. Tavoitteena on parantaa Mikkelin seudun saavutettavuutta ja houkuttelevuutta kansainvälisten matkailijoiden näkökulmasta, erityisesti lentoliikenteen ja jatkokuljetusten osalta.

Selvitämme myös Saimaa Hop On Hop Off -brändin kansainvälistymismahdollisuuksia yhteistyössä MikseiMikkelin matkailun kansainvälistymishankkeiden kanssa. Tavoitteena on viedä brändiä ja palvelua ulkomaisille markkinoille, luoden yhteistyömahdollisuuksia muun muassa kansainvälisten matkailutoimistojen, matkanjärjestäjien ja muiden matkailualan toimijoiden kanssa. Lisäksi kartoitetaan mahdollisuuksia saada Saimaa Hop On Hop Off -palvelu osaksi kansainvälisiä matkailupaketteja ja lisätään sen näkyvyyttä ulkomailla.

Tästä työpaketista on vastuussa projektipäällikkö. Työpaketissa tehdään vahvaa yhteistyötä matkailun kansainvälistymishankkeiden (esimerkiksi New Nordic) kanssa. Nykyisten kuljetusratkaisujen ja tulevaisuuden jatkokuljetustarpeiden selvittämiseen käytetään osittain ostopalveluna hankittavaa asiantuntijatyötä.

HANKKEEN HALLINTO, ETENEMINEN/ARVIOINTIPROSESSI:

Projektipäällikkö vastaa hankkeen hallinnosta. Hankehallinnollisia tehtäviä ovat muun muassa: hankeraportointi, myyntien ja asiakaspalautteiden raportointi, laskujen tarkastus ja hyväksyminen, budjetin seuranta, ohjausryhmän kokoukset ja yhteistyö sidosryhmien ja muiden hankkeiden kanssa.

Hankkeen etenemistä, sisältöä ja toteutusta arvioimme säännöllisesti itsearviointinein sekä ohjausryhmän kokouksissa vähintään 2 krt/vuosi. Lisäksi matkustajille lähetetään palautekysely jokaisen matkan jälkeen ja saadut palautteet kerätään ja analysoidaan systemaattisesti jatkokehittämistä varten.

Tavoitteiden saavuttamiseksi hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä muiden saman aihepiirin hankkeiden ja hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden muiden asiantuntijoiden kanssa, jotta hankeyrityksille/hanketoimijoille saadaan paras mahdollinen asiantuntemus käyttöön.

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen toteutusalue**Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?**

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Puumala, Savonlinna

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä**Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat**

Kustannusmalli	Flat rate 7 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset
Matkakustannusten ilmoitustapa	Matkakustannusten yksikkökustannukset
Sisältyykö arvonlisävero kustannuksiin?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	135 296	0	135 296
2 Matkakustannukset	9 600	0	9 600
3 Ostopalvelut	210 000	0	210 000
4 Muut kustannukset	0	0	
Flat rate 7 % kehittäminen	24 842	0	
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	24 000	0	24 000
Nettokustannusarvio yhteensä	355 738	0	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	284 608	0	0
2 Omarahoitus: Kuntarahoitus	71 130	0	0
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	355 738	0	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 ohjelman TL3 Saavutettavampi Suomi erityistavoitteen 3.1. Alueellisen ja paikallisen saavutettavuuden kehittäminen mukainen ja täyttää rahoituksen yleiset valintaperusteet.

Hankearvioinnissa hakemus ei saanut riittävästi pisteitä, joten sitä ei esitetä rahoitettavaksi. Hankkeen toimenpiteiden vaikutukset arvioitiin pääosin välillisiksi ja toimenpiteiden painopisteen olevan enemmän matkailijoille suunnattavien palveluiden kehittämisessä kuin maantieliikenteen yhteenliitettävyydessä muihin kuljetusmuotoihin nähden.

Hankkeen toimenpiteissä ei myöskään nähty riittävää uutuusarvoa suhteessa tuenhakijan jo toteuttamaan, hankemuotoiseen kehittämistoimintaan. Hankkeen keskeisenä toimenpiteenä on laajentaa Saavu Saimaalle - hankkeessa (2021-2025) jo kehitettyä ja pilaoitua reitistöä (Saimaa Hop On Hop Off) kattamaan uusia alueita sekä esimerkiksi jatkokehittää siinä kehitettyä online- myyntikanavaa monipuolisemmaksi.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon maakuntaliiton pisteytystyöryhmän arviointi 14.4.2025.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Ei